

Toelichting

Algemeen

Deze verordening regelt de ondersteuning die de gemeente biedt bij de arbeidsinschakeling van werklozen die horen tot de doelgroep. De opdracht om die ondersteuning te bieden is geregeld in artikel 7 van de Participatiewet. Het voorschrift om een verordening vast te stellen waarin deze ondersteuning nader vorm gegeven wordt volgt uit artikel 8a van de Participatiewet.

De Participatiewet is er met name op gericht om mensen terug te leiden naar de arbeidsmarkt. De ondersteuning die de gemeente Den Helder biedt aan de belanghebbende dient ook daar op gericht te zijn. Daarom is ervoor gekozen om in deze verordening telkens de term 're-integratie' te gebruiken in plaats van de term 'participatie'.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsomschrijving

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Artikel 2 Opdracht aan het college

De Participatiewet geeft aan het college de verantwoordelijkheid voor het bieden van ondersteuning. Hoewel belanghebbenden aanspraak kunnen maken op ondersteuning, is er geen afdwingbaar recht op ondersteuning. Het is aan het college om te zorgen voor een voldoende aanbod van re-integratie-instrumenten, maar daarbij heeft het college wel te maken met beperkte middelen.

Artikel 3 Doel

Het bevorderen van uitstroom uit de inkomensvoorziening en reductie van de uitkeringsduur wordt gerealiseerd door een kwalitatief aanbod van re-integratie-instrumenten. De instrumenten en/of voorzieningen zijn gericht op verbetering van de kans op werk en maatschappelijke participatie in een samenhangende aanpak; het wegnemen van eventuele belemmeringen en het bieden van begeleiding, scholing, zorg, bemiddeling en nazorg.

Artikel 4 Uitvoeringsplan

De Participatiewet vraagt aan de gemeenteraad om het re-integratiebeleid in een verordening vast te leggen. Gekozen is voor een kaderstellende verordening. Deze bevat de wettelijke bepalingen en procedures, maar geen invulling van het beleid. Het beleid is vastgelegd in het bij de verordening behorende uitvoeringsplan dat jaarlijks door het college wordt vastgesteld. Het voordeel van een kaderstellend ingerichte verordening is flexibiliteit: het beleid kan verder ontwikkeld en/of bijgesteld worden zonder dat de verordening aangepast hoeft te worden.

In het tweede lid is geregeld dat de cliëntenadviesraad of diens rechtsopvolger nadrukkelijk is betrokken bij de vaststelling van het uitvoeringsplan. En het derde lid biedt de basis voor de verantwoording van het beleid. Het college verantwoordt via de jaarrekening aan de gemeenteraad over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en de effecten van het beleid.

Artikel 5 Vorm van ondersteuning

Re-integratie-instrumenten en eventueel daarop gebaseerde voorzieningen worden alleen ingezet als zonder die inzet het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid niet mogelijk is. Bovendien worden de instrumenten alleen ingezet als aan de hand van onderzoek is gebleken dat door de inzet van die instrumenten het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid binnen afzienbare tijd mogelijk wordt.

Alleen als arbeidsinschakeling binnen afzienbare termijn niet tot de mogelijkheden behoort, kan zelfstandige maatschappelijke participatie een doel van de inzet van re-integratie-instrumenten zijn. Ook in dat geval geldt dat het instrument beschikbaar moet zijn en adequaat en toereikend moet zijn. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de inhoud van het traject ligt bij het college. Binnen de grenzen van die verantwoordelijkheid wordt rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de belanghebbende.

Artikel 6 Verplichtingen

In de Participatiewet zijn de verplichtingen die gelden bij het recht op een uitkering uitgebreid opgenomen. Voor alle duidelijkheid zijn in het eerste lid en in het tweede lid de verplichtingen in het kader van de re-integratie nogmaals opgenomen. Bijstandsgerechtigden zijn reeds door het ontvangen van een uitkering aan bepaalde verplichtingen gehouden. Voor degenen zonder uitkering moeten voorwaarden aan het re-integratietraject worden gekoppeld, welke uiteraard ook voor bijstandsgerechtigden gelden. Het niet nakomen van de verplichtingen geeft de mogelijkheid om een traject af te breken of de gevraagde ondersteuning te weigeren.

In de Participatiewet is geregeld dat het college de bijstand verlaagt indien een belanghebbende zijn verplichtingen, zoals die zijn genoemd in artikel 18 lid 4 van de Participatiewet niet nakomt. Het gaat hier om de zogenoemde geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Indien een belanghebbende andere opgelegde verplichtingen dan de in artikel 18 lid 4 genoemde verplichtingen, niet nakomt kan het college het derde lid van artikel 6 een maatregel opleggen op grond van de Afstemmingsverordening Participatiewet. Deze maatregel bestaat uit het verlagen van de uitkering met een bepaald percentage.

Aan de ondersteuning op arbeidsinschakeling aan een persoon zonder uitkering of aan een Anw-er ligt een overeenkomst ten grondslag. Wanneer belanghebbenden (personen zonder uitkering of Anwers) zich niet houden aan de opgelegde verplichtingen kan het college niet de uitkering verlagen met een maatregel. Daarom is in het vierde lid van artikel 6 de mogelijkheid opgenomen dat in die gevallen dat sprake is van verwijtbaar handelen waardoor een traject en/of geboden voorziening niet tot het gewenste resultaat leidt, de gemeente (een deel van) de kosten die gemaakt zijn kan terugvorderen. Deze terugvordering is op grond van het Burgerlijk Wetboek, Boek 6, artikel 203.

Artikel 7 Evenwichtige verdeling en financiering

Op grond van artikel 8a, tweede lid onderdeel a van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over personen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen bepalen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap.

Aan personen met een inkomen dat hoger is dan het voor hen geldende bijstandsniveau en aan personen met een vermogen dat boven de grenzen valt zoals in de wet is opgenomen biedt het college geen re-integratievoorziening aan.

Artikel 8 Algemene bepalingen over voorzieningen

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in dit artikel. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt hierop een uitzondering gemaakt.

In de artikelen 9 t/m 18 van deze verordening worden voorzieningen genoemd die het college kan aanbieden. Deze opsomming is niet limitatief, indien er een andere voorziening is die een grotere bijdrage levert aan de arbeidsinschakeling kan het college ook voor die voorziening kiezen

Artikel 9 Onderzoek

Voordat tot de inzet van re-integratie-instrumenten wordt besloten, kan een advies worden gevraagd van een organisatie die gespecialiseerd is in het stellen van een diagnose. Eventueel kan na een zelf verricht onderzoek besloten worden alsnog advies van derden in te winnen. Ook is denkbaar dat uit het eigen onderzoek al blijkt dat een diagnose door derden en/of de inzet van re-integratie-instrumenten niet nodig is.

Artikel 10 Werkstage

De werkstage is gericht op het uitbreiden van kennis en ervaring. Daarnaast is bij een werkstage geen sprake van beloning. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op

de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid (artikel 10, eerste lid, onderdeel b, van deze verordening).

De werkstage heeft twee doelen. In de eerste plaats gaat het om het opdoen van specifieke werkervaring. En in de tweede plaats kan een persoon aan de hand van een werkstage wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Artikel 11 Sociale activering

Sociale activering dient uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. De trajecten hebben een duur van maximaal zes maanden. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop. Indien belanghebbende niet in staat wordt geacht om na afronding van het traject sociale activering te beginnen met re-integratie dan ligt plaatsing op een participatieplaats voor de hand.

Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.

Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering.

Artikel 12 Scholing

De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt en is in duur beperkt tot maximaal twee jaar. Het college hoeft aan een persoon geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Daarnaast moet de scholing opleiden tot een erkend certificaat of diploma. Het diploma of certificaat moet erkend zijn door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of door een branche-organisatie.

Er wordt vanuit gegaan dat een persoon bij het hebben van een startkwalificatie redelijke kansen heeft op de arbeidsmarkt. Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee. Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7 derde lid onderdeel a van de Participatiewet).

Artikel 13 Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7 achtste lid van de Participatiewet)..

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren.

De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal 2 jaar met eventueel een verlening van nogmaals maximaal 2 jaar (artikel 10a van de Participatiewet). Na 9 maanden wordt door het college beoordeeld of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a achtste lid van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voortgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog

op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a negende lid van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a tiende lid van de Participatiewet) en wordt beoordeeld of de participatieplaats nogmaals wordt voortgezet voor maximaal één jaar.

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na 6 maanden en vervolgens iedere 6 maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a zesde lid van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31 tweede lid onderdeel j van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Er is gekozen voor een premie van telkens € 100,- per zes maanden.

Artikel 14 Ondersteuning bij leer-werktraject

Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Dit is geregeld in dit artikel en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet.

De ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van 16 of 17 jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van 18 tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7 derde lid onder a van de Participatiewet.

Artikel 15 Proefplaatsing

De proefplaatsing heeft als doel het wennen aan aspecten die samenhangen met betaald werk. Het instrument kan worden ingezet voor leden van de doelgroep met een perspectief op betaald werk op korte, middellange of lange termijn.

De proefplaatsing duurt maximaal drie maanden, en kan verlengd worden met nogmaals maximaal drie maanden. Deze termijn is voldoende om het doel zoals omschreven in het tweede lid van dit artikel te bereiken.

Artikel 16 Uitstroompremie

Het verstrekken van een uitstroompremie is alleen mogelijk als een persoon die algemene bijstand ontving, uitstroomt. De premie kan worden aangevraagd vanaf de 13de maand nadat de persoon is uitgestroomd en hij op dat moment reguliere arbeid verricht.

Onder langdurig werkloze wordt verstaan een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer aangewezen is (geweest) op een uitkering. In de Participatiewet is geregeld dat jaarlijks een eenmalige premie kan worden verstrekt (artikel 31 tweede lid onderdeel j van de Participatiewet). De premie bedraagt € 750,- per kalenderjaar. Voor personen jonger dan 27 jaar is deze premie niet van toepassing (artikel 31 zevende lid van de Participatiewet).

Artikel 17 Vergoeding voor kosten

In dit artikel is opgenomen dat het college een vergoeding kan verstrekken voor de noodzakelijk te maken kosten in het kader van re-integratie (waaronder ook het aanvaarden van werk). Hierbij kan gedacht worden aan een vergoeding voor reiskosten, kosten voor werkkleding of kosten voor andere aan te schaffen zaken die noodzakelijk zijn voor re-integratie. Vorenstaande is niet limitatief en maatwerk is vereist.

Artikel 18 Compensatie loonkosten

De Compensatie loonkosten is een instrument voor werkgevers om een belanghebbende in dienst te nemen. Onder de Wet werk en bijstand werd dit instrument ook reeds gebruikt onder de naam loonkostensubsidie. Om verwarring te voorkomen met de loonkostensubsidie op grond van artikel 10c

van de Participatiewet is ervoor gekozen om voor dit instrument een andere naam te kiezen. Het doel en de werking is hetzelfde.

Werkgevers kunnen een aanvraag indien voor compensatie van loonkosten voor een periode van minimaal zes maanden en maximaal twaalf maanden. Indien de duur zes maanden is dan ontvangt de werkgever een bedrag van € 6000, - en indien de duur twaalf maanden is dan ontvangt de werkgever € 12.000, -. Is de periode tussen zes en twaalf maanden dan ontvangt de werkgever een bedrag naar rato. Nadere regels over voorwaarden waaraan een werkgever moet voldoen om in aanmerking te komen voor de compensatie en over de betaling zijn uitgewerkt in de Beleidsregel W011 Compensatie loonkosten.

Artikelen 19 t/m 22

Behoeven geen verdere toelichting.